

Skal være premissgiver og et korrektiv

– Legeforeningen vil bidra for å utvikle helsetjenesten i riktig retning ut fra et overordnet mål om at alle innbyggere i Norge skal få riktig helsehjelp til riktig tid og av god kvalitet.

Det fastslo president Torunn Janbu under åpningstalen på landsstyremøtet i mai. – Legeforeningen er – og skal være – en viktig premissgiver for hvordan helsetjenesten utvikles, men også et korrektiv når beslutninger ikke ivaretar viktige hensyn, sa hun.

Legepresidenten tok for seg en rekke viktige temaer som Legeforeningen er opptatt av. Hun viste bl.a. til at 2008 kjennetegnes av stor politisk endringsiver både av og i helsetjenesten. – Det er ofte med godt begrunnede mål, men ikke alltid med helsetsperspektiv og nødvendige analyser som grunnlag, sa hun.

Hun understreket at Legeforeningen og leger som gruppe er vant til endringer. – Vi stiller krav til klare mål og begrunnelse for endringene og hvordan de gjennomføres. Vi vil være med og utvikle helsetjenesten, men vi krever at målene må være forståelige og basert på kunnskap. Utvikling må skje gjennom involvering av fagmiljøene og på en planmessig måte, understreket hun.

Hun tok også opp utfordringen Legeforeningens tillitsvalgte, foretakstillitsvalgte og konserntillitsvalgte står ovenfor når helsetjenestetilbudet fjernes og rammen for god yrkesutøvelse svekkes. – Vi vet at når faglige vurderinger taper terreng, så rammes pasientene, sa Janbu.

I talen etterlyste hun at det raskt må skje en bredere gjennomgang av alle elementer i finansieringssystemet for sykehusene. – Hvordan skal ellers Stortinget og regje-

ringen få oversikt over virkningen av sine vedtak, spurte hun.

Trenger flere fastleger

Janbu pekte også på at det er behov for flere fastleger siden deres kompetanse i økende grad er etterspurt av samarbeidspartnere i kommunehelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten og i forhold til NAV og arbeidslivet.

Andre temaer presidenten tok opp var helsetjenester for ikke-vestlige innvandrere, taushetsplikt og IKT, om turnustjenesten og om spesialisthelsetjenesten. Når det gjaldt turnustjeneste, ga presidenten klart uttrykk for at Legeforeningen ikke vil akseptere forslaget om en treåring pliktjeneste for å bli lege i Norge, noe som vil innebære at det vil ta ni år før man kan få autorisasjon. – Vi kan ikke se at myndighetene er tjent med at Norge på denne måten gjøres til et annerledesland sammenliknet med de land vi ellers sammenlikner oss med, sa hun

Årets forhandlinger og legers arbeidsvilkår var også tema i presidentens tale. – Arbeidsvilkår og kvalitet på helsetjenesten henger nøye sammen, påpekte Torunn Janbu.

Etterlyser helhetlig plan

Hun avsluttet med å si at den største utfordringen med styringen av helsetjenesten er mangel på helhet og langsiktighet. Legeforeningen etterlyser en helhetlig plan for hele helsetjenesten, både primærhelsetjeneste

Torunn Janbu i sin åpningstale til landsstyret. Foto Lise B. Johannessen

og spesialisthelsetjeneste – hvor oppgavefordeling må utredes.

– Planen må ha tydelige langsiktige mål, konsekvenser må utredes, tiltakene må samordnes og omstillingen må være godt faglig begrunnet og gjennomarbeidet. De må gjennomføres over tid, og de må kostnadsberegnes, understreket hun.

– I Legeforeningen står vi godt samlet til å håndtere utfordringer og til å gi gode premisser for ledelse av helsetjenesten. Det betyr ikke at det er mangel på takhøyde i foreningen. Tvert imot. Men vi har lært oss å legge stor vekt på involvering av alle og på godt internt arbeid og høringer. Da blir god takhøyde en styrke i tillegg til aktive, dyktige og engasjerte tillitsvalgte. Da blir Legeforeningen hørt av omverdenen. Da blir det spennende å være tillitsvalgt, sa hun.

Les talen på: www.legeforeningen.no/?id=144529

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Må bedre kunnskapen om innvandrerhelse

Én av tre nordmenn har inntrykk av at helsesektoren ikke har tilstrekkelig kunnskap om kultur og sykdomsforståelse hos personer med ikke-vestlig bakgrunn.

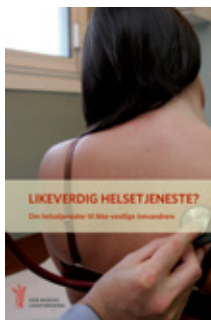
Det ble resultatet av opinionsundersøkelsen Legeforeningen hadde fått utført i forbindelse med at innvandrerhelse var et hovedtema på landsstyremøtet. Ifølge Respons' undersøkelse mente to av tre at språkproblemer i stor eller noen grad kan være et hinder for at ikke-vestlige innvandrere oppsøker helsetjenesten. Foreningen presenterte undersøkelsen på en pressekonferanse om den nye statusrapporten om likeverdig helsetjeneste for de 230 000 ikke-vestlige

innvandrere i Norge. President Torunn Janbu la under pressekonferansen vekt på foreningens 10-punktsprogram for å bedre situasjonen. Hun fortalte at levekårene generelt er dårligere for innvandrere enn for majoritetsbefolkningen, og at sykdomskurven stiger brattere med alderen hos innvandrere.

– Det synes også å gå dårligere med dem når de først er blitt syke, og leger ser at mange som har et stort behov for legehjelp

– Mange innvandrere vet ikke hvordan norsk helsetjeneste fungerer, sa Ruth Abraham og Trygve Kongshavn. Foto Lisbet Kongsvik

Faksimile av statusrapporten

ikke søker lege. I tillegg vet vi fra en undersøkelse utført av Statistisk sentralbyrå at 18 % av innvandrerkvinnene og 7 % av mennene mener de behersker norsk dårlig, sa hun. I Legeforeningens 10-punktsprogram vil foreningen blant annet at det

satses mer på helsestasjonene, at det sørges for bedre opplæring av helsepersonell, mer tilgang på tolk, bedre informasjon, mer åpenhet om psykiske lidelser og god nok kapasitet i psykiatrien, tiltak på fysisk aktivitet og kosthold, og mer helsehjelp til papirløse innvandrere.

Trygve Kongshavn, fastlege i Drammen, er et av medlemmene i gruppen som har jobbet med rapporten. Han fortalte pressen at årsakene til at mange ikke-vestlige innvandrere ikke får den helsehjelpen de skal ha, kan være alt fra at de har en annen opp-

fatning av sykdom ut fra sin kultur, at de opplever språkproblemer eller at de ikke vet hvordan norsk helsetjeneste fungerer.

– Det er behov for bedre tilrettelegging på legekontor og sykehus, god bruker-vennlig informasjon, kvalitetsheving av tolketjenester samt et kunnskapsløft blant helsepersonellet, sa han.

Cecilie Bakken

cecilie.bakken@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Vil sikre bedre og likt tilbud i psykiatrien

Én av fire nordmenn tror ikke de vil få den helsehjelpen de vil ha behov for dersom de skulle få en psykisk lidelse. Det viser opinionsundersøkelsen som ble presentert på landsstyremøtet.

Faksimile av statusrapporten

– Vi må sikre at folk gis like muligheter over hele landet. Antall psykiatere og spesialister i klinisk psykologi varierer betydelig blant de nærmere 70 distriktskykiatriske sentrene. Det samme gjelder hvor mange pasienter som blir ferdigbehandlet, hvor ofte pasienten er inne til konsultasjon og hvilken faglig profil behandlingstilbudet har, sier Torunn Janbu, president i Legeforeningen.

På landsstyremøtet i mai ble den nye statusrapporten *Lokalsykehusfunksjoner i psykisk helsevern* presentert, sammen med en opinionsundersøkelse som Respons har utført for Legeforeningen. Foreningen fremmer i rapporten et sett med krav som helseforetakene må kunne oppfylle for å yte faglig gode lokalsykehustjenester i psykiatri (1). Terskelen for å gi øyeblikkelig hjelp til pasienter med psykiske lidelser er for høy i spesialisthelsetjenesten, skrev blant annet Legeforeningen i en pressemelding om rapporten.

– Pasienter med psykiske lidelser må gis en likeverdig tilgang til øyeblikkelig hjelp fra spesialisthelsetjenesten som somatisk syke ved akutt sykdom eller krise. Pasien-

tene må ha god tilgang til hjelp når de trenger det, og det betyr at flere må få hjelp raskere enn i dag, understreker Torunn Janbu.

Janbu mener pasientenes behov for bedre samhandling og en glidende overgang mellom psykisk helsevern for barn og unge (BUP) og for voksne (VOP), samt en mer aktiv inkludering av psykiaterne som har avtale med de regionale helseforetakene, må ivaretas bedre enn det gjøres i dag.

Cecilie Bakken

cecilie.bakken@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Litteratur

1. Nissen-Meyer M. Lokalsykehusenes rolle innen psykisk helsevern. Tidsskr Nor Legeforen 2008; 128: 1206

Fornøyd med legen som aldri før

Aldri før har så mange av Ola og Kari Nordmann følt at de får god behandling hos legen. I en ny måling sier ni av ti seg helt eller delvis enig.

I opinionsundersøkelsen som Respons har gjort for Legeforeningen, og som ble offentliggjort på landsstyremøtet, var hele 76 % av de spurte helt enige i påstanden om at de var tilfreds med den behandlingen de fikk sist de var hos lege. 15 % var delvis enig. Dette er de høyeste tallene som er målt siden man startet med slike målinger i 1995.

– Det siste året har vi sett mange avisoppslag om reduksjon av helsetjenestetilbud ved sykehusene. Sykehuslegene står på for å skjerme pasientene mest mulig. Fastlegene får stadig flere oppgaver og har svært travle dager. Da er det gledelig at

pasientene er fornøyd. Det gir inspirasjon til fortsatt å stå på, sier Torunn Janbu, president i Legeforeningen.

Mer enn åtte av ti er helt eller delvis enig i påstanden om at leger i Norge gjør en god jobb. Også dette tangerer det høyeste tallet siden målingene startet. Det er de under 30 år og trøndere som har størst tiltro til legene.

– Leger tar ansvar, er engasjerte i jobben sin og opptatt av at arbeidsforholdene gir muligheter for å gjøre en god jobb og også utvikle faget. Da er det veldig hyggelig å få en så positiv tilbakemelding. Jeg takker for tilliten og håper vi i fremtiden kan fortsette

Vi er mer fornøyd med legen vår, enn noen gang. Illustrasjonsfoto Colourbox

å vise at vi gjør jobben vår på en slik måte at vi fortjener det gode resultatet, sier president Janbu.

Cecilie Bakken

cecilie.bakken@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk